

ผลของดนตรีพื้นเมืองอีสาน ต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งรังไข่ ที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด

THE EFFECT OF THAI NORTHEASTERN TRADITIONAL MUSIC THERAPY
ON ANXIETY IN OVARIAN CANCER PATIENT RECEIVING CHEMOTHERAPY

โดย
ชนาธิป ทาหลัก
โสภิต ทับทิมหิน
ชลียา วามะลุน
อนุชตรา วรณเสวก
แพรว์ เจียมวงศ์

10037994

ห้องสมุด วทป.สุรินทร์

พยาบาลมะเร็งอุบลราชธานี
รพ.แพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ISBN 978-974-422-705-8

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลอง แบบสองกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของดนตรีพื้นเมืองอีสานต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งรังไข่ที่ได้รับยาเคมีบำบัด ประชากรที่ศึกษาคือผู้ป่วยมะเร็งรังไข่ที่ได้รับยาเคมีบำบัด ณ หอผู้ป่วยสามัญหญิง โรงพยาบาลมะเร็งอุบลราชธานี ระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือน มีนาคม 2556 จำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการรักษาพยาบาลตามปกติจำนวน 15 คน และกลุ่มทดลองที่ได้รับฟังดนตรีพื้นเมืองอีสานจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย แบบวัดความวิตกกังวล และแบบสัมภาษณ์ความรู้สึกเกี่ยวกับการฟังดนตรี รวมถึง ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยคือ ดนตรีพื้นบ้านอีสานของสมถวิล สนิทชน (2545) ประกอบด้วย เพลงลายแมลงภู่ ตอมตอก ลายแม้อ่างกล่อมลูก ลายลมพัดไม้ ลายผู้ไถล่า ลายคอนสวรรค์และลายศรีพันตอน ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่น โดยการหาความสอดคล้องภายในและคำนวณหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาชสำหรับแบบวัดความวิตกกังวล ได้ค่าเท่ากับ 0.91 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และ Paired t-test เปรียบเทียบผลในกลุ่มทดลอง และ Independence t-test เปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

ผลการวิจัยพบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 50-59 ปี (63.3%) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (70.0%) ประกอบอาชีพเกษตรกร (63.3%) ระดับความรุนแรงของโรคระยะที่สาม (63.3%) และใช้สิทธิรักษาบัตรทอง (80.0%) โดยในกลุ่มทดลองพบว่าก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระดับความวิตกกังวลเท่ากับ 22.47 (95% CI; 20.07-24.86) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.32 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.001) รวมถึงพบว่าความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยระดับความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองเท่ากับ 15.27 (95% CI; 13.95-16.59) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.001)

ดังนั้นจากผลการให้ผู้ป่วยมะเร็งรังไข่ที่อยู่ระหว่างรักษาด้วยเคมีบำบัดได้รับฟังดนตรีพื้นเมืองอีสานประกอบการรักษาพยาบาลด้วยวิธีตามปกติส่งผลให้ระดับความวิตกกังวลลดลงได้ จึงควรนำวิธีการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคมะเร็งเพื่อเพิ่มคุณภาพในการดูแลรักษาต่อไป

คณะผู้วิจัย

Abstract

This quasi-experimental research aim to study the effects of Thai Northeastern Treaditional musical vernacular for anxiety of ovarian cancer patients, are treated by chemo-therapy in Ubonratchathani Cancer Hospital, from October 2012 and March 2013. The sample consisted of 30 patients and was divided equally into two groups. Experimental group has received the intervention by Thai Northeastern Treaditional, but control group has only treated as usual (TAU).The questionnaire was used for collecting individual data, anxieties' form used for assessment the level of anxiety and interview for feeling in the music. The data were analyzed by using descriptive and t-test statistic.

The results found that most of samples were age 50-59 years old (63.3%), primary school educated (70.0%), agriculturist (63.3%), cancer stage III (63.3%). The mean difference of anxiety between before and after experimental group was 22.47 (95% CI; 20.07-24.86) and SD 4.32, statistically significant (p-value = 0.001). And also the difference of between control and experiment group was 15.27 (95% CI; 13.95-16.59) SD 0.65, statistically significant (p-value = 0.001)

Therefore Thai Northeastern Treaditional are useful for reducing the level of anxiety in ovarian cancer patients. This method should be applied for helping cancer patients within case of treatment.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องผลของดนตรีพื้นเมืองอีสานต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งรังไข่ที่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัด สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสนับสนุนงานวิชาการ กรมการแพทย์ ประจำปี 2555 และการช่วยเหลือสนับสนุนอย่างดียิ่งจากนายแพทย์ถวิล กลิ่นวิมล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมะเร็งอุบลราชธานี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน รวมทั้งคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลมะเร็งอุบลราชธานี ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย นพ.เจษฎา ทองเถาว์ จิตแพทย์ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ดร.สุภาพร ประดับสมุทร นักจิตวิทยาคลินิก โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ และอาจารย์จรัสกร ณัฐรังสี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ศูนย์สุขภาพจิตที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยต่อการวิจัยนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณบุคลากรโรงพยาบาลมะเร็งอุบลราชธานี ทุกสาขาวิชาชีพที่ได้ให้ ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ป่วยมะเร็งและญาติทุกท่านที่ช่วยทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อการพัฒนาการดูแลผู้ป่วยมะเร็งต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	4
4. ขอบเขตของการศึกษา	5
5. คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	6
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
1. มะเร็งรังไข่กับการรักษา	7
2. มโนทัศน์ความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งรังไข่ที่ได้รับยาเคมีบำบัด	15
3. มโนทัศน์ของดนตรีบำบัด	22
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	35
2. ประชากร	35
3. กลุ่มตัวอย่าง	35
4. รูปแบบการวิจัย	36
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
6. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	38
7. การพิทักษ์สิทธิและจริยธรรมการวิจัย	38
8. การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
9. การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	
1. ผลการวิจัย	42
2. อภิปรายผลการวิจัย	52
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
1. สรุปผลการวิจัย	54
2. การนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะ	55
เอกสารอ้างอิง	56
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	62
- เอกสารชี้แจงและการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย	
- ใบยินยอมให้ทำการวิจัย	
- แบบสัมภาษณ์	
- หนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย	
ภาคผนวก ข	71
- ประวัติผู้วิจัย	
- รายชื่อผู้วิจัยภาคสนาม	
ผู้วิจัยภาคสนาม	76

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนร้อยละ และการเปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะส่วนบุคคล	43
ตารางที่ 2	ค่าสถิติพื้นฐาน การเทียบค่ากับเกณฑ์ปกติของกลุ่มควบคุม	46
ตารางที่ 3	ค่าสถิติพื้นฐาน การเทียบค่ากับเกณฑ์ปกติของกลุ่มทดลอง	48
ตารางที่ 4	ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวล	49
ตารางที่ 5	ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับความวิตกกังวล	50
ตารางที่ 6	จำนวนร้อยละของการประเมินความรู้สึกเกี่ยวกับการฟังดนตรี	51